

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне слідче управління

вул. Володимирська, 33, м. Київ, 01601, факс (044) 279-66-31, тел. (044) 255-84-88
www.ssu.gov.ua e-mail: san@ssu.gov.ua Код ЄДРПОУ 00034074

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

м. Київ

«23» січня 2025 року

Старший слідчий 2 відділу 3 управління досудового розслідування Головного слідчого управління Служби безпеки України старший лейтенант юстиції Дика Софія Андріївна, розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 22022220000001131 від 07.05.2022, та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 2, 40, 42, 276-278 КПК України,

ПОВІДОМИВ:

Маковецькому Олегу Володимировичу, 06.10.1966 р.н. уродженцю м. Чугуїв, Харківської області, Україна, останні відомі місця реєстрації/проживання: Російська Федерація, м. Санкт-Петербург, с. Шушари, вул. Гертівська, буд.13-А; м. Москва, вул. Велика Очаківська, буд. 12, кв. 84, громадянина Російської Федерації (далі – РФ), військовослужбовцю Збройних Сил (далі – ЗС) РФ, командувачу 6-ої Ленінградської Червонознаменної армії військово-повітряних сил і протиповітряної оборони Західного військового округу ЗС РФ (далі – 6-ї армії ВПС і ППО Зах.ВО ЗС РФ), генерал-лейтенанту, паспорт громадянина РФ серії 6012 № 038914, ІПН: 360501594601

про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбачених **ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 КК України**, тобто у порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а саме здійсненні нападу (атаки) та знищення

об'єкту культурної цінності українського народу, який перебуває під захистом норм міжнародного гуманітарного права, а також відданні наказу про вчинення таких дій.

**Фактичні обставини кримінального правопорушення,
у вчиненні якого підозрюється Маковецький Олег Володимирович:**

З лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією РФ проти України та окупацією частини території України. У ході вказаного міжнародного збройного конфлікту 24.02.2022 президент РФ оголосив початок так званої спеціальної військової операції, що полягала у здійсненні повномасштабного вторгнення ЗС РФ, інших збройних формувань РФ та підконтрольних їм угруповань іррегулярних збройних формувань на територію України.

Факт повномасштабного збройного вторгнення на територію України не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної Асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п. п. 1, 3 Висновку 300 (2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п. п. 17, 18 наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (Україна проти РФ та ін.)».

У ході укаваної триваючої агресії рф, їхніми збройними силами вчиняються різного роду воєнні злочини, у тому числі сплановані та спрямовані на знищення культурної спадщини українського народу, а саме музеїв, релігійних храмів, бібліотек, архів, археологічних пам'яток, тощо серед яких зазнав нападу та був знищений Національний літературно-меморіальний музей Г.С. Сковороди, що знаходиться у селі Сковородинівка, Богодухівського району, Харківської області у якому жив **видатний український філософ, письменник, музикант і богослов Григорій Савич Сковорода**, що є проявом геноцидних дій проти української культури.

Так, згідно ст. 2, спільної для **Женевських конвенцій про захист жертв війни 12.08.1949 року**, ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Відповідно до ст. 48 **Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 08.06.1977**, для забезпечення поваги й захисту цивільного населення та цивільних об'єктів сторони, що перебувають у

конфлікті, повинні завжди розрізняти цивільне населення й комбатантів, а також цивільні й військові об'єкти та відповідно спрямовувати свої дії тільки проти військових об'єктів.

У п. 1 та п. 2 ст. 52 Протоколу I визначено, що цивільні об'єкти не повинні бути об'єктом нападу або репресалій. У разі сумніву в тому, чи не використовується об'єкт, який звичайно призначений для цивільних цілей, наприклад, місце відправлення культу, житловий будинок чи інші житлові будови або школа, для ефективної підтримки військових дій, передбачається, що такий об'єкт використовується в цивільних цілях.

При цьому ст. 53 Протоколу I забороняє:

а) здійснювати будь-які ворожі акти, спрямовані проти історичних пам'яток, творів мистецтва або місць відправлення культів, які є культурною або духовною спадщиною народів.

Щодо нападів вживаються такі запобіжні заходи:

а) ті, хто планує напад або приймає рішення про його здійснення:

а.1) роблять все практично можливе, щоб пересвідчитися в тому, що об'єкти нападу не є ні цивільними особами, ні цивільними об'єктами й не підлягають особливому захисту, а є військовими об'єктами у значенні п. 2 ст. 52, і що згідно з положенням цього Протоколу напад на них не заборонено;

а.2) вживають усіх практично можливих запобіжних заходів при виборі засобів і методів нападу з тим, щоб уникнути випадкових втрат життя серед цивільного населення, поранення цивільних осіб і випадкової шкоди цивільним об'єктам і, в усякому випадку, звести їх до мінімуму;

а.3) утримуються від прийняття рішень про здійснення будь-якого нападу, який, як можна очікувати, викличе випадкові втрати життя серед цивільного населення, поранення цивільних осіб і завдасть випадкової шкоди цивільним об'єктам або те й інше разом, що було б надмірним щодо конкретної і прямої військової переваги, яку передбачається одержати;

б) напад відміняється або зупиняється, якщо стає очевидним, що об'єкт не є військовим, що він підлягає особливому захисту, або що напад, як можна очікувати, викличе випадкові втрати життя серед цивільного населення, поранення цивільних осіб і завдасть випадкової шкоди цивільним об'єктам або те й інше разом, що було б надмірним щодо конкретної і прямої військової переваги, яку передбачається отримати;

с) робиться ефективно завчасне попередження про напади, які можуть торкнутися цивільного населення, за винятком тих випадків, коли обставини цього не дозволяють.

3. Коли можливий вибір між кількома військовими об'єктами для отримання рівноцінної військової переваги, обирається той об'єкт, напад на який, як можна очікувати, створить найменшу небезпеку для життя цивільних осіб та для цивільних об'єктів.

4. При проведенні воєнних операцій на морі або в повітрі кожна сторона, що перебуває в конфлікті, вживає, відповідно до своїх прав і обов'язків згідно з нормами міжнародного права, застосовними в період воєнних конфліктів, усіх розумних запобіжних заходів з тим, щоб уникнути втрат життя серед цивільного населення і шкоди цивільним об'єктам.

5. Жодне з положень цієї статті не може тлумачитися як таке, що дозволяє будь-які напади на цивільне населення, цивільних осіб або цивільні об'єкти.

Згідно ст. 85 розглядаються як **серйозні** порушення Протоколу I зокрема такі дії, як перетворення ясно розпізнаних історичних пам'яток, творів мистецтва або місць відправлення культу, які є культурною або духовною спадщиною народів і яким спеціальною угодою, укладеною, наприклад, у рамках компетентної організації, надається особливий захист, на об'єкт нападу, внаслідок чого вони зазнають великих руйнувань. Без шкоди для застосування Конвенції і цього Протоколу серйозні порушення цих документів розглядаються як воєнні злочини.

Відповідно до ст. 27 **Положення про закони і звичаї війни на суходолі, що є додатком до IV Конвенції про закони і звичаї війни на суходолі від 18.10.1907**, при облогах і бомбардуваннях повинні бути вжиті всі необхідні заходи для того, щоб уберегти, наскільки це можливо, будівлі, призначені для цілей релігії, мистецтва, науки чи благодійності, історичні пам'ятки, госпіталі та місця, де зібрані хворі і поранені, за умови, що вони не використовуються в цей час для військових цілей.

У ст. 1 **Конвенції про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту від 14.05.1954** надано визначення культурних цінностей, якими вважаються незалежно від їхнього походження та власника:

а) рухомі або нерухомі цінності, що мають велике значення для культурної спадщини кожного народу, такі як пам'ятки архітектури, мистецтва або історії, як релігійні, так і світські; археологічні місця; групи будівель, які в цілому становлять історичний або художній інтерес; твори мистецтва; рукописи, книги та інші предмети, що становлять художній, історичний або археологічний інтерес; а також наукові колекції і важливі зібрання книг або архівів чи репродукцій цінностей, визначених вище.

б) будинки, головним і дійсним призначенням яких є збереження або експонування рухомих культурних цінностей, визначених у підпункті (а) такі як музеї, великі бібліотеки, сховища архівів, а також укриття, призначені для збереження у разі збройного конфлікту рухомих культурних цінностей, визначених у підпункті (а).

с) центри, що містять велику кількість культурних цінностей, визначених у підпунктах (а) і (б), відомі як "центри, що містять пам'ятки".

Високі Договірні Сторони згідно ст. 4 цієї Конвенції зобов'язуються поважати культурні цінності, розташовані на їхній власній території, а також на території інших Високих Договірних Сторін, забороняючи використання цих

цінностей, споруд для їх захисту та безпосередньо прилеглих до них ділянок з метою, які можуть призвести до руйнування або пошкодження цих цінностей у разі збройного конфлікту, та утримуючись від будь-якого ворожого акту, спрямованого проти цих цінностей. Висока Договірна Сторона не може звільнитися від зобов'язань, встановлених у цій статті, стосовно іншої Високої Договірної Сторони, ґрунтуючись на тому, що ця остання не вжила заходів щодо охорони.

Статтю 7 Другого протоколу до Гаазької конвенції про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту 1954 року від 26.03.1999 визначено застережні заходи під час нападу, згідно яких кожна Сторона конфлікту:

а) робить усе практично можливе, щоб пересвідчитися в тому, що об'єкти нападу не є культурними цінностями, які перебувають під захистом відповідно до ст. 4 Конвенції;

б) вживає всіх практично можливих застережних заходів під час вибору засобів і методів нападу для уникнення або зведення до мінімуму завдання випадкової шкоди культурним цінностям, що перебувають під захистом згідно зі ст. 4 Конвенції;

с) утримуються від прийняття рішень про скоєння будь-якого нападу, який, як можна очікувати, завдасть випадкової шкоди культурним цінностям, які перебувають під захистом відповідно до ст. 4 Конвенції, і який був би надзвичайним порівняно з конкретною та прямою військовою перевагою, яку передбачається отримати;

д) скасовує чи призупиняє напад, якщо стає очевидним: і) що об'єкт є культурною цінністю, яка перебуває під захистом відповідно до ст. 4 Конвенції; ii) що цей напад, як можна очікувати, випадково завдасть шкоди культурним цінностям, що перебувають під захистом відповідно до ст. 4 Конвенції, і був би надзвичайним порівняно з конкретною та прямою військовою перевагою, яку передбачається отримати.

При цьому згідно ст. 15 будь-яка особа скоює злочин у розумінні цього Протоколу, якщо ця особа навмисно та всупереч Конвенції або цьому Протоколу вчиняє будь-яку з таких дій:

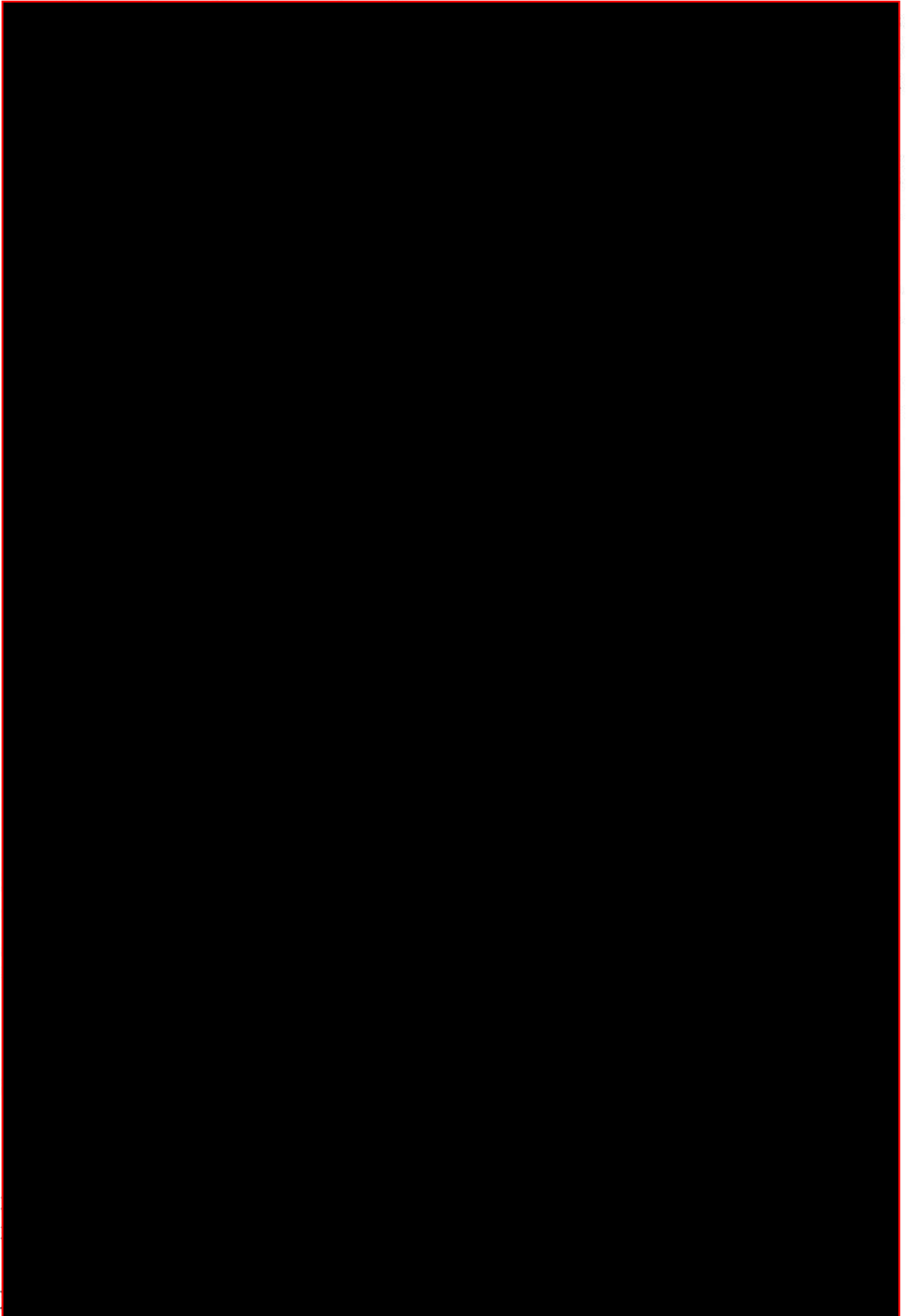
d) робить культурні цінності, які перебувають під захистом відповідно до положень Конвенції й цього Протоколу, об'єктами нападу.

Кожна Сторона вживає таких заходів, які можуть виявитись необхідними, для визнання кримінальними злочинами згідно з її національним законодавством діянь, передбачених у цій статті, і для встановлення для таких злочинів відповідних покарань. Сторони дотримуються загальних принципів права й міжнародного права, зокрема норм, що поширюють індивідуальну кримінальну відповідальність на інших осіб, крім тих, які безпосередньо вчинили діяння.

Однак, командувач 6-ї армії ВПС і ППО Зах.ВО ЗС РФ **Маковецький Олег Володимирович** (далі – **Маковецький О.В.**), діючи всупереч вищевказаним міжнародним нормам, які РФ ратифікувала та зобов'язалася виконувати, за попередньою змовою групою осіб із числа військово-політичного командування РФ, з мотивів знищення національно – культурних цінностей українського народу, маючи вихідні дані на об'єкті нападу, який не являвся воєнним, свідомо нехтуючи його статусом та великим культурним значення для народу України, передбачаючи настання наслідків від своїх дій, та бажаючи їх настання, за відсутності крайньої військової необхідності, умисно, за невстановлених слідством обставин та часу, віддав наказ ввіреним (підпорядкованим) йому бойовим підрозділам на ураження об'єкту культурної спадщини українського народу - Національного літературно-меморіального музею Г.С. Сковороди, що перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права.

Так, **Маковецький О.В.** з вересня 2020 року та на момент авіаційного удару 06.05.2022 по Національному літературно-меморіальному музею Г.С. Сковороди обіймав посаду командувача 6-ї армії ВПС і ППО Зах.ВО ЗС РФ.

Таким чином, відповідно до своїх посадових обов'язків, Бойового статуту авіації Військово-повітряних сил ЗС РФ, Дисциплінарного статуту ЗС РФ та Статуту внутрішньої служби ЗС РФ **Маковецький О.В.**, як командувач 6-ї армії ВПС і ППО Зах.ВО ЗС РФ, був наділений повноваженнями щодо віддання наказів ввіреном (підпорядкованим) йому бойовим підрозділам на ураження конкретних об'єктів супротивної сторони у воєнному конфлікті. Крім того, в силу своєї посади останній **обізнаний із нормами міжнародного гуманітарного права** і тим фактом, що відповідно до міжнародних зобов'язань РФ та внутрішніх нормативних-правових документів він повинен дотримуватися міжнародного гуманітарного права, зокрема перед відданням наказу на ураження.

Разом з тим, у невстановлений досудовим розслідуванням час та місці, **Маковецький О.В.**, перебуваючи на вказаній посаді, вступив у попередню злочинну змову із невстановленими особами із числа військово – політичного керівництва РФ, з метою реалізації злочинного плану на захоплення і окупацію території України, шляхом подальшого ведення агресивної війни проти України та використання підпорядкованих сил і засобів.

У свою чергу, співучасники злочину, визначили роль Маковецькому О.В. у реалізації спільного злочинного плану, а саме: напади на об'єкти, які мають **велике** культурне значення для народу України, та захищені нормами міжнародного гуманітарного права, шляхом систематичного масштабного нанесення силами тактичної авіації, з використанням російських

багатоцільових над маневрених винищувачів Су-35С, ударів авіаційними ракетами, у тому числі типу Х-35, які перебувають на озброєнні ЗС РФ.

Для реалізації вищевказаного злочинного умислу, Маковецький О.В., за невстановлених слідством обставин, у 2022 році, але не пізніше 06.05.2022, перебуваючи у невстановленому місці, довів виконання спільного злочинного плану, підпорядкованому командирі 105 авіадивізії 6-ї армії ВПС і ППО Зах.ВО ЗС РФ генерал-майору Кульші Денису В'ячеславовичу (*матеріали досудового розслідування стосовно якого виділено в окреме кримінальне провадження*), якому віддав наказ у формі бойового розпорядження на залучення ввірених йому підрозділів, з метою нанесення удару авіаційними ракетами по об'єкту культурної цінності українського народу – Національному літературно-меморіальному музею Г.С. Сковороди, що перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права.

У свою чергу Кульша Д.В. з метою реалізації злочинного плану військово-політичного керівництва РФ, перебуваючи на посаді командира 105 авіадивізії 6-ї армії ВПС і ППО Зах.ВО ЗС РФ, діючи умисно, за попередньою змовою групою осіб, за невстановлених слідством обставин та часу, довів злочинний наказ - командувача Маковецького О.В., на ураження вищевказаного об'єкту культурної цінності - командирі 159 винищувального авіаційний полку (*в/ч 45121, далі – 159 вап ЗС РФ*) полковнику Панченку Івану Олександровичу (*матеріали досудового розслідування стосовно якого виділено в окреме кримінальне провадження*), на озброєнні якого перебувало 24 одиниці Су-35С, 2 од. Су-27УБ, з дислокацією на аеродромі «Бесовець» у м. Петрозаводськ Республіка Карелія РФ.

Для доведення до закінчення злочинного наказу - командувача Маковецького О.В., Панченко І.О., перебуваючи на вищевказаній посаді, знаходячись у невстановленому досудовим розслідуванням місці, діючи за попередньою змовою із Кульшою Д.В. та іншими невстановленими особами, за невстановлених слідством обставин та часу, віддав наказ ввіреним йому бойовим підрозділам на ураження Національного літературно-меморіального музею Г.С. Сковороди, що перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права.

У результаті чітко спланованих та узгоджених між собою злочинних дій вищевказаних осіб, направлених на **серйозне** порушення міжнародних нормам, які РФ ратифікувала та зобов'язалася виконувати, переслідуючи злочинні цілі на знищення національно-культурних цінностей українського народу, володіючи точними вихідними даних стосовно об'єкту нападу, який не являвся воєнним, свідомо нехтуючи його статусом та **великим** культурним значення для українського народу, передбачаючи настання наслідків від своїх дій, та бажаючи їх настання, за відсутності крайньої військової необхідності, о 23 год. 30 хв. за Київським часом 06.05.2022, з використанням російського багатоцільового надманевреного винищувача Су-35С 159 вап ЗС РФ, з невстановленим на цей час досудовим слідством бортовим номером, з повітряного простору Харківської області протикорабельною ракетою типу Х-

35 завдано **високоточного** авіаційного удару по Національному літературно-меморіальному музею Г.С.Сковороди, що за адресою: Харківська область, Богодухівський район, с. Сковородинівка, вул. Приозерна, 3.

Зазначені умисні протиправні дії командувача 6-ї армії ВПС і ППО Зах.ВО ЗС РФ Маковецького О.В., вчиненні за попередньою змовою групою осіб, призвели до поранення однієї цивільної особи, повного руйнування даху, перекриття, віконних та дверних прорізів, оздоблення, інженерних комунікацій, часткової руйнації стін та перегородок, а також знищення частини експозиції музею. Технічний стан будівлі після авіаудару став аварійним, що унеможливило його подальшу безпечну експлуатацію. Наведені злочинні дії є серйозним порушенням вимог вищевказаних норм міжнародного гуманітарного права.

За таких обставин, громадянин РФ Маковецький Олег Володимирович, 06.10.1966 р.н., обґрунтовано підозрюється у порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчинених за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 КК України.

Старший слідчий 2 відділу
3 управління досудового розслідування
Головного слідчого управління СБ України
старший лейтенант юстиції

Софія ДИКА

«ПОГОДЖЕНО»

Прокурор шостого відділу
управління процесуального керівництва
та підтримання публічного обвинувачення
Департаменту протидії злочинам, вчиненим
в умовах збройного конфлікту
Офісу Генерального прокурора

Юрій СОЛОШЕНКО

«23» січня 2025 року